

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibus Singlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Dvbivm III. An infideles compelli possint ad audiendum Evangelium?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

dem. Nam priori eveni non obligatur ad suscipiendam fidem, sed est conditionalis quædam donatio, subsistente conditione honesta: nec simoniæ crimen contrahitur, quoniam temporale commodum pro re spirituali non datur, sed officium pagani voluntatem, & animum conciliamus, ut consulat suæ salutem, & ad id, quod aliquo iure divino præstare deberet, nobis deinceps, & ad suæ salutis studium, & amorem inducimus.

Præterea, quia hic non intervenit, nec emptio, neque venditio, quia nullum emolumentum est ex parte dantis, sed tantum ex parte recipientis. In secundo verò casu pecunia datur ut pretium rei spiritualis: qua ratione si detur pecunia est manifesta simonia, datur enim pretium pro re spirituali, quo pacto docuit D. Tho. esse simoniam dare aliquid ex pacto pro eo ut alter ingrediatur Religionem. Nam per pactum in eligi factum onerosum, & materia contractus est res pretio existimabilis, & cedit in favorem dantis: quare non potest sine labe simoniæ offerri pro re spirituali.

Hac præmissa distinctione, constituo, licitum esse munera, & obsequia, aut officia aliis infidelibus ea conditione promittere, si ad fidem convertantur. Hæc sententia probatur primo, Quia sæpè in Scriptura DEUS promittit bona temporalia sub conditione, si bene operentur illi, quibus fit promissio ut videre est *Gen. 17.*

Gen. 17. Secundo Apostolus & Sancti alij miracula edebant, & à periculis sæpè homines eruebant, & infirmitatibus, ea conditione, ut fierent Christiani. Beatus Laurentius tyranno agebat: *Si credideris in Dominum JESUM Christum thesuros tibi ostendam, &c.*

Tertio, quia licitum est legarum sub conditione, ut omnes fatentur, si femina ingrediatur Religionem: ergo in simili caso, &c.

Medina. Quarto, licitum est donare vitam infidelibus, ea conditione, ut baptizentur; quod esse usa receptum testatur Medina C. *de r. s. q. 27.* Et vita temporale quid est, & datur cum pacto recipiendi baptismum: ergo aliquid temporale potest dari alicui infideli, etiam extra mortis periculum, si fidem suscipiat.

Quinto, quia allicere ad fidem in primis licitum est: & quod volens fidem suscipere commodum aliquod temporale recipiat, non pugnat cum ratione, si tamen ipse non accipiat, ut pretium. Quare ego qui offero committet simoniam!

Ult. Quis simonia non est, nisi ubi est & intervenit emptio, & venditio: hic autem nulla est emptio, aut venditio, & qui offert pecuniam infideli, ut convertatur nihil recipit, & tamen in emptione & venditione utrique contrahentes aliquid accipiunt. Ex quo inferitur posse fidelem feminam, remoto quolibet jure humano, cum pagano convenire, ea conditione, si fiat Christianus: & Principem etiam infidelibus subditis vectigalia minue, si ad fidem Catholicam redeant.

Ex his facillè constat solutio argumenti allati ex *Cap. Quæ pio*, nam ibi agitur de pacto, non verò de conditione.

DVBIVM III.

An infideles compelli possint ad audiendum Evangelium?

PROBABILIS sententia tenet, apud Principes Christianos esse jus compellendi paganos sibi non subditos ad audiendum Christi Evangelium. Quidam negant, ea ratione ducti: Quia sicut liberum est eis omnino credere, ac fidem suscipere, ita & sacrum Evangelium audire. Ita *Greg. de Valent. 2. 2. q. 10. Disput. prima punct. 6.*

Contrariam verò ut probabilior tenent alij, quia non est idem credere Evangelio, & audire Evangelium: non enim consequens est, ut qui ad audiendum compellitur, eo ipso ad credendum compellatur: cum quilibet etiam audio Evangelio si liber, ut præter assensum fidei, maxime (ut advertit *Azor. lib. 8. Institut. Moral. cap. 24. Tom. primo*) si viri probæ vitæ, & spectatæ virtutis mitterentur ad Christi Evangelium paganis annuncian- dum: hi jure naturali digni essent, ut audirentur, neque jure ullus pagano un Princeps aut prohiberet, quò minus pagani, qui vellent, aut Evangelium audirent, aut idoneos Christi nuncios, aut præcones, & interpretes impediret: alioquin enim his, aut illis injuriam manifestam inferret. Ita *Covarr. in regul. Peccatum parte 2. §. 10. num. tertio*, ubi id colligit ex S. Thoma, Cajetan, & alijs. Infideles verò, qui Christianis Principibus subduntur, non debent, quin possint compelli, ut Evangelio præsententur: quæ hæc sententiæ fidem faciunt Pontificiæ Constitutiones, quibus præcipitur Judæis, ut certo quodam hebdomadæ die convocati, aliquem Doctorem Theologum, alium vero idoneum virum audiant: idque in praxi hodie Romæ servatur.

DVBIVM IV.

An infideles compelli possint ad falsum Deorum cultum abjiciendum, & legem naturalem observandam?

DUAS sunt opiniones. Prima affirmat, quam probant *Innocent. Hostiensis Joan. Andr. Panorm. Alva. Pelag. Ant. Sylvest. Covarr. Major. Alph. à Castro. Cajetan.* Alvar. Pelag. de planctu *Eccl. lib. 1. artic. 37.* S. Antoni, Sylvest. quos citat *Covarr. in regula Peccatum parte 2. §. 10. num. 4.* Idem censuit Major in *2. Sent. distin. 44. q. 3.* Alfons à Castro *lib. 2. de justa Hæretic. puni. cap. 14.* Horum potissimum fundamentum est, quia quisque ex rationis præscripto vivere debet, ergo si naturæ jura labefaceret, corripitur ac puniri potest.

Contraria sententia communiter in scholis recepta est, nempe non esse licitum Principibus Christianis infideles ulla vi invadere, propterea quod infideles sint, & Barbari, aut peccata committant contra legem naturæ. Ita docent *Cajer. 2. 2. q. 66. art. 8. Victor. in Relict. de Indu. Victor. part. 1. Covar. ut supra.* Latissime etiam eam probat *Greg. de Valent. 2. 2. Disput. 1. Valensia. q. 10.*